

EURES

TYÖNHAKU EUROOPASTA

OPAS TYÖNHAKIJOILLE

Käsikirjoitus saatu valmiiksi joulukuussa 2019

Tarkistettu kolmas painos

Euroopan komissio tai sen nimissä toimivat henkilöt eivät ole vastuussa siitä, miten tämän julkaisun sisältämiä tietoja käytetään.

Luxemburg: Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2021

© Kuvat: Shutterstock

© Euroopan unioni (2021):

Tekstiä lainattaessa on mainittava lähde.

Komission asiakirjojen uudelleenkäytöstä säädetään komission päätöksessä 2011/833/EU (EUVL L 330, 14.12.2011, s. 39).

Sellaisten valokuvien tai materiaalien käyttöön, johon EU:lla ei ole tekijänoikeutta, on pyydettävä lupa suoraan tekijänoikeuden haltijalta.

Painettu ISBN 978-92-95218-92-5 doi:10.2883/109283

HP-01-21-051-FI-C

PDF ISBN 978-92-95218-57-4 doi:10.2883/488130

HP-01-21-051-FI-N

KATSEET TULEVAISUUTEEN

Ulkomailla asuminen ja työskentely on kiinnostava vaihtoehto kaikenikäisille eurooppalaisille. Yhä useampi arvostaa toisessa Euroopan maassa hankittua työkokemusta ja siitä koituvia hyötyjä.

Tästäkin huolimatta edelleen vain kolme prosenttia eurooppalaisista asuu ja työskentelee jossain muussa EU-maassa kuin alkuperäisessä kotimaassaan. Ulkomailla työskentely – lyhytaikainenkin – voi suuresti kehittää taitoja ja lisätä mahdollisuuksia löytää parempi työpaikka omassa kotimaassa.

Euroopan unionissa sovellettavaa työntekijöiden vapaan liikkuvuuden periaatetta* pidetään yhtenä EU:n kansalaisten tärkeimmistä

”Ulkomailla työskenneltäessä ympärät laajenevat ja pääsee itsenäisen elämän makuun. Se myös lisää itseluottamusta ja laajentaa henkilökohtaista verkostoa. Ulkomailla kannattaa suhtautua avoimesti uuteen kulttuuriin ja olla valmis ja halukas oppimaan uusia asioita.”

Työnhakija Liettuaista, asuu ja työskentelee Tanskassa

oikeuksista. Vapaa liikkuvuus tarkoittaa, että työntekijä voi muuttaa mihin tahansa EU-maahan tai Islantiin, Liechtensteiniin, Norjaan tai Sveitsiin. Motivoituneilla ja muuttamaan valmiilla työnhakijoilla onkin loputtomasti mahdollisuuksia, eikä matkan varrella ole pulaa neuvoja ja tietoa tarjoavista asiantuntijoista.

Mitä hyötyä ulkomailla asumisesta ja työskentelystä saa?

- **Mahdollisuus kehittää ammattitaitoa ja hankkia uusia taitoja.** Opi uusi kieli, kartuta työkokemustasi, pönkitä itseluottamustasi ja kehitä kykyäsi kommunikoida muiden kanssa. Ulkomailla asuminen ja työskentely on todella ihanteellinen ratkaisu niille, jotka kaipaavat ansioluettelonsa ”lisäarvoa” tehdäkseen vaikutuksen tuleviin työnantajiin.
- **Muiden maiden ja kulttuurien paremmin ymmärtäminen.** Eurooppa on महतavan monipuolinen maanosa, jossa on paljon löydettävää. Sukeltaessasi arkeen toisessa maassa saat kokemusta uudesta kulttuurista ja uusista elämäntavoista. Samalla muut saavat tilaisuuden oppia kotimaastasi.
- **Arvokasta kokemusta uusista ihmisistä ja haasteista.** Jos olet epävarma siitä, onko ulkomailla työskentely juuri sinua varten,

voit etsiä kausityötä tai tilapäistä työtä. Silloin ei tarvitse sitoutua pitkäaikaiseen työsuhteeseen, mutta saat silti arvokasta kokemusta tulevia työtilaisuuksia varten.

Uusien taitojen oppimisesta ja kansainvälisen työkokemuksen hankkimisesta on pelkkää hyötyä. Tässä helppokäyttöisessä oppaassa on vinkkejä ja hyödyllistä tietoa niille, jotka päättävät suunnata Eurooppaan.

TILAIUUS VOI ODOTTAA KULMAN TAKANA

Onko sinulla erityisiä ammatillisia taitoja? Jos asiantuntemuksesi ja kokemuksesi ovat aloita, joilla avoinna olevien paikkojen täyttäminen on vaikeaa, kuten ympäristö-, terveydenhuolto- tai tieto- ja viestintätekniikka-aloilla, sinulla saattaa olla kysyntää monissa Euroopan maissa.

* Tarvitsetko työluvaa?

Joidenkin Euroopan maiden kansalaisten pääsyä Euroopan työmarkkinoille saatetaan rajoittaa tietyn aikaa sen mukaan, milloin maa on liittynyt Euroopan unioniin. EURESista osataan kertoa, mihin maihin voit muuttaa vapaasti ja missä maissa edellytetään työlupaa.

MITÄ ON OTETTAVA HUOMIOON ENNEN ULKOMAILLE MUUTTOA?

Päätöstä ulkomaille muuttamisesta ei pidä tehdä hätiköidysti. Seuraavassa luetellaan asioita, joita on hyvä pohtia ennen muuttopäätöksen tekemistä.

- **Onko sinulla mahdollisuuksia löytää töitä?** Etsittäessä töitä ulkomailta on aina hyvä tutkia ensin vaihtoehtoja ja hakea töitä omasta kotimaasta käsin. Kannattaa selvittää huolellisesti, missä maissa tai millä sinua kiinnostavalla alalla taustaasi ja kokemustasi vastaavia työntekijöitä tarvitaan. Tutki kyseisten maiden työmarkkinoita. Varmista, että ansioluettelosi on selkeä ja ytimekäs ja että siitä käy ilmi, mitä olet jo oppinut tai saavuttanut. Ansioluettelon on myös oltava yhteensoviva haussa olevien työpaikkojen kanssa.
- **Ura on vain yksi vaihtoehto.** Liikkuvuus voi tarkoittaa myös jatkokoulutusta, ammatillista koulutusta tai työharjoittelua monien muiden vaihtoehtojen lisäksi. EU:lla on tukiohjelmiä näillä aloilla, kuten Leonardo da Vinci (ammatillinen koulutus), Erasmus (opiskelijavaihto ja työharjoittelu ulkomailta) ja ”Koulutuksen uudelleenajattelu” -strategia, jossa keskitytään kehittämään työmarkkinoilla tarvittavia taitoja. Lisätietoja on osoitteessa ec.europa.eu/education.

- **Osaatko kieltä?** Työnantaja odottaa todennäköisesti, että osaat jonkin verran paikallista kieltä. Englannin kielen perustaidoista on myös etua, olitpa missä maassa tahansa. Kielikursssia kannattaa harkita ennen lähtöä, vaikkei se olisi edellytyksenä työn saamiselle. Se voi kuitenkin parantaa mahdollisuksiasi.
- **Tunnustetaanko ammattipätevyytesi ulkomailta?** Jos olet hankkinut kotimaassasi pätevyyden tiettyyn ammattiin, voit harjoittaa samaa ammattia missä tahansa Euroopan maassa. Työntekijöiden vapaan liikkuvuuden periaatteen mukaisesti voit harjoittaa ammattiasi kaikissa EU-maissa sekä Islannissa, Liechtensteinissa, Norjassa ja Sveitsissä. Tarkista kuitenkin työnkuva aina huolellisesti, koska työnantaja voi edellyttää tiettyjä tutkintotodistuksia tai muita todistuksia ja kelpoisuuksia.
- **Entä tutkintojen tunnustaminen?** Euroopassa ei ole tällä hetkellä käytössä yleistä tutkintojen tunnustamisjärjestelmää, joten työnantaja voi epäröidä toisesta maasta kotoisin olevan työntekijän palkkaamista, jos työnantaja on epävarma työntekijän koulutustasosta. Hyödyllistä tietoa asiasta on saatavissa Sinun

”Yhteydenotto EURESiin oli urani kannalta paras päätös. Lähetin viime vuonna kirjeen paikalliselle EURES-neuvojalle ja kerroin haluavani työharjoitteluun viinialan yritykseen Italiassa. Kolme kuukautta myöhemmin Italian EURES oli löytänyt paikan, johon sisältyivät majoitus ja elinkustannukset. Tuki jatkui koko työharjoittelun ajan. Kun saavuin maahan, EURES auttoi minua täyttämään kaikki tarvittavat paperit.”

Dalma, työnhakija Unkarista

Eurooppasi -sivuston Työ ja eläke -osiosta (europa.eu/youreurope/citizens). Voit tutustua myös Euroopan komission eurooppalaisten tutkintojen viitekehysten (EQF) verkkosivustoon (ec.europa.eu/eqf).

- **Muuttaako perhe mukanasi?** Euroopan kansalaisena sinulla ja perheelläsi on samat oikeudet kuin kyseisen maan kansalaisilla. Perheenjäsenesi voivat opiskella tai työskennellä uudessa kotimaassanne, joten myös heille sopivia vaihtoehtoja kannattaa tutkia ennen lähtöä.

Kun olet päättänyt suunnata ulkomaille, tarvittavat lisä tiedot. Apua ja neuvoja on tarjolla koko prosessin ajan, joten voit valita seuraavista:

Euroopan työnvälitysverkosto EURES kattaa kaikki EU-maat sekä Islannin, Liechtensteinin, Norjan ja Sveitsin. Verkostoon kuuluu erilaisia yhteistyökumppaneita sekä julkisia työvoimapalveluja. Sitä laajennetaan nyt myös muihin yhteistyökumppaneihin kotimaassasi. Tietoa asiasta on saatavana EURES-portaalissa osoitteessa eures.europa.eu

EURES-verkosto tarjoaa monenlaisiin tarpeisiin sovitettuja yksilöllisiä palveluja.

- **Euroopan ammatillisen liikkuvuuden portaali (EURES-portaali)** tarjoaa tietoa avoimista olevista työpaikoista 31 maassa. Voit luoda portaalissa profiilin, rekisteröidä ansioluettelon ja etsiä tarkempia tietoja elin- ja työoloista eri Euroopan maissa. Portaali on mukana suosituimmilla sosiaalisen median sivustoilla, ja sillä on nyt myös oma älypuhelinsovelluksensa. Jos tarvitset apua käyttäjätilin luomisessa, ansioluettelon laatimisessa tai avoimista olevien paikkojen etsimisessä,

EURESin tukipalvelut ovat käytettävissä reaaliaikaisen verkkokeskustelun, sähköpostin, puhelimen tai Skypen välityksellä. Lisätietoja, ks. eures.europa.eu.

- **EURES-neuvojen verkosto:** EURES-verkostossa on yli 1 200 neuvojaa 31 maassa. EURES-neuvojat työskentelevät julkisten työvoimapalvelujen yhteydessä ja antavat työnhakijoille tietoa liikkuvuudesta. Heihin voi ottaa yhteyttä puhelimitse, sähköpostitse tai tapamalla joko kasvotusten tai Euroopan (verkossa järjestettävillä) työpaikkapäivillä (lisätietoja seuraavalla sivulla).
- **EURES raja-alueilla:** Asuminen ja työskentely kahdessa maassa on yleisin työvoiman liikkuvuuden muoto. EURES toimii myös raja-alueilla eri puolilla Eurooppaa. Tietoa rajatyöntekijöistä on saatavana EURES-portaalissa, paikalliselta EURES-neuvojalta ja tämän esitteen sivulta 11.

Voit hyödyntää myös seuraavia:

- **Yksityiset työnvälitystoimistot.** Yksityiset työnvälitystoimistot tarjoavat paljon monipuolista tietoa ja tehokasta työnvälitystä niin kotimaassasi kuin kohdemaassakin. Niiden neuvojat voivat luotsata sinut rekrytointiprosessin eri vaiheiden läpi.

- **Internetin työnhakukoneet.** Monissa työnhakukoneissa on mahdollista laatia ansioluettelo, koota työnhakuprofiili, saada ilmoituksia kiinnostavista työtarjouksista ja tutkia avoimena olevia työpaikkoja.
- **Sosiaalinen media:** Noin puolet EU:n verkkokäyttäjistä seuraa sosiaalista mediaa. Jos käytät säännöllisesti tällaisia sivustoja (joita ovat Facebook, Twitter tai LinkedIn), voit markkinoida niillä ammattitaitoasi ja kiinnostuksen kohteitasi eräänlaisena virtuaalisena ansioluettelona. Ole tarkkana siitä, mitä sanot ja teet verkossa, ja tarkista asetukset, jotta yksityiset viestisi ja valokuvasi pysyvät yksityisinä.

”EURES-neuvoja antoi minulle tietoa kasvihuoneviljelykurssin suorittamisesta Tanskassa sekä sen yhdistämisestä tanskan kielen kurssiin ja työskentelyyn tanskalaisella tilalla. Minusta se vaikutti kiinnostavalta tilaisuudelta hankkia uusia taitoja ja osaamista tulevaa työtä varten. Se auttaa laajentamaan näkökulmaa, lisäämään itsenäisyyttä, pönkittämään itsetuntoa ja laajentamaan henkilökohtaista verkostoa.”

Sarunas, työnhakija Liettua

MITEN EURES VOI AUTTAA?

EURESin palvelut ovat kattavia ja kaikkien eurooppalaisten työnhakijoiden käytettävissä ennen työnhakua, sen aikana ja sen jälkeen.

Palveluita on kattavasti ulkomailla asumiin ja työskentelyyn liittyvistä asioista, kuten uraneuvontaa, ansioluetteloiden tarkistamista ja kääntämistä, tarjousten arviointia, videoneuvottelujärjestelyä haastatteluja varten, Euroopan työmarkkinoita koskevien tietojen antamista, lainsäädäntöä ja sosiaaliturvaa koskevaa neuvontaa, työpaikkamessujen järjestämistä, koulutusmahdollisuusneuvontaa, kieltenoppimis- ja rahoitusmahdollisuuksia – lista on loputon!

Yleisesti EURESin palveluihin sisältyy seuraavaa:

EURES-portaalissa on yli miljoona ilmoitusta avoimista työpaikoista eri puolilla Eurooppaa, lähes yhtä monta ansioluetteloa ja tuhansia rekisteröityneitä työnantajia. Työnhakijat voivat

- luoda työnhakuprofiiliin kiinnostavien toimialojen ja maiden mukaan ja saada sähköposti-ilmoituksia sopivista avoimista paikoista
- laatia ansioluettelon ja ylläpitää sitä yhdellä tai useammalla kielellä ja julkaista sen verkossa, jolloin se on

portaaliin rekisteröityneiden 30 000 työnantajan tutustuttavissa

- hakea tietoa elämisestä ja työskentelystä valitsemassaan maassa
- etsiä Euroopan työpaikkapäiviä (verkossa) ja muita alueellaan järjestettäviä rekrytointitapahtumia
- pitää yhteyttä muihin työnhakijoihin ja vaihtaa vinkkejä työhausta sekä ulkomailla asumisesta ja työskentelystä.

EURES-neuvojiin ja muihin rekrytointin ammattilaisiin – etenkin EURES-verkostoon kuuluviin – voi ottaa yhteyttä saadakseen tietoa ja neuvoja missä tahansa työhaun ja muuttoprosessin vaiheessa. Heillä on erityistä asiantuntemusta Euroopan ammatillisen liikkuvuuden käytännöistä sekä lainsäädäntöön ja hallintoon liittyvistä kysymyksistä, ja he voivat

- suositella kiinnostavia työtilaisuuksia työnhakuprofiilin perusteella ja jopa etsiä sopivia työnantajia muista Euroopan maista
- auttaa työhakemuksen laatimisessa ja välittää ansioluettelosi potentiaalisille työnantajille
- antaa tietoa asumisesta ja työoloista kohdemaassa
- auttaa sinut alkuun uudessa maassa antamalla tietoa asumisesta, sosiaaliturvasta

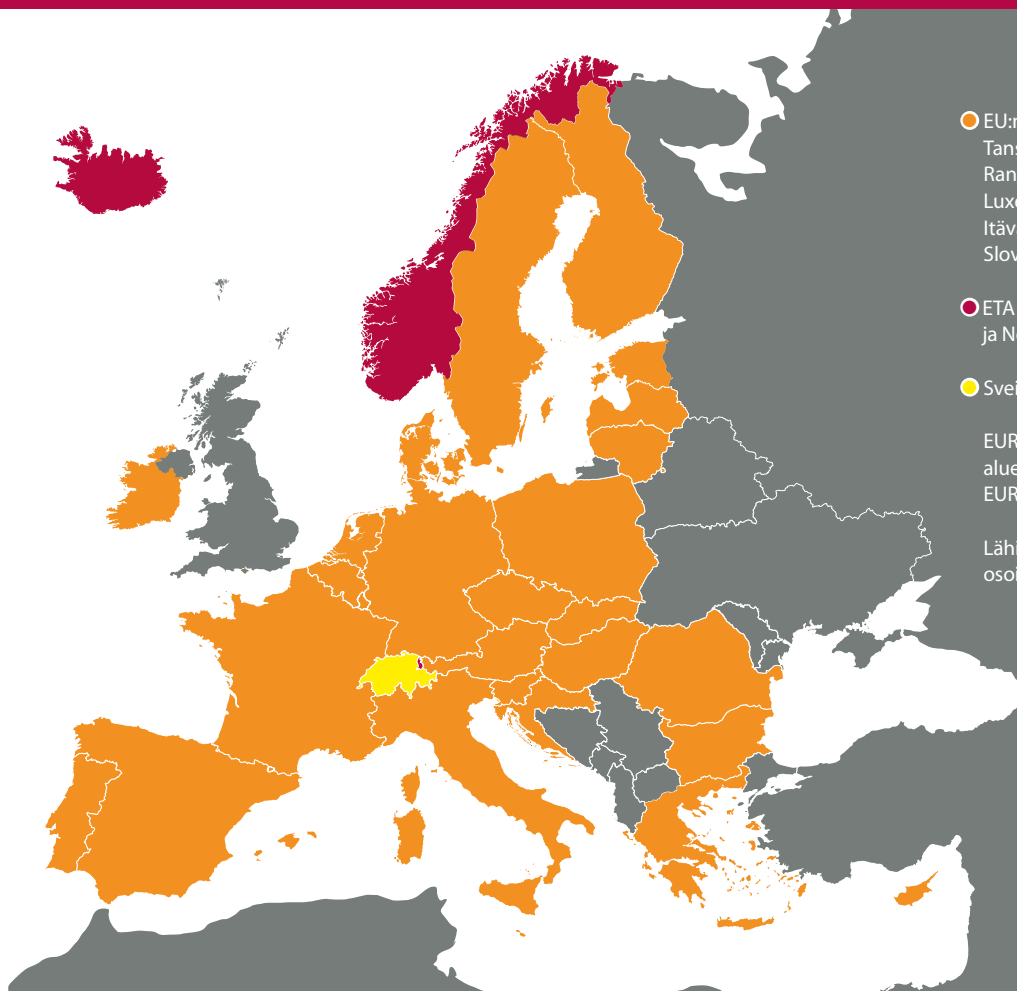
ja verotuksesta sekä tarvittaessa kouluista ja terveydenhuollosta muita perheenjäseniäsi varten.

Kannattaa huomata, että eri maissa ja EURES-kumppaniorganisaatioissa on tarjolla erilaisia palveluja.

Lisätietoa sekä paikallisen EURES-neuvojan ja muiden rekrytointin ammattilaisten yhteystiedot ovat saatavana EURES-portaalissa.

EUROOPAN TYÖPAIKKAPÄIVÄT (VERKOSSA) JA MUUT TAPAHTUMAT

EURES järjestää joka vuosi eri puolilla Eurooppaa satoja tapahtumia, joihin kaikkiin pääsee osallistumaan helposti ja maksutta. Tunnetuin tapahtuma on Euroopan työpaikkapäivät, joka on ihanteellinen tilaisuus tavata työnantajia joko kasvatusten tai verkossa. Työpaikkapäivillä on mahdollista esittää kysymyksiä ammatillisen liikkuvuuden alan ja muiden alojen asiantuntijoille tai saada kahden kesken järjestettävää videovalmennusta. EURES järjestää lisäksi konferensseja, seminaareja ja yleisiä liikkuvuutta koskevia tiedotustapahtumia, joissa EURES-neuvojat antavat asiantuntijaneuvoja työhausta Euroopassa. Lisätietoja alueesi tapahtumista löytyy EURES-portaalin tapahtumakalenterista.

● EU:n jäsenvaltiot: Belgia, Bulgaria, Tšekki , Tanska, Saksa, Viro, Irlanti, Kreikka, Espanja, Ranska, Kroatia, Italia, Kypros, Latvia, Liettua, Luxemburg, Unkari, Malta, Alankomaat, Itävalta, Puola, Portugal, Romania, Slovenia, Slovakia, Suomi, Ruotsi.

● ETA = EU:n jäsenvaltiot + Islanti, Liechtenstein ja Norja.

● Sveitsi.

EURES on edustettuna eri alueilla ja raja-alueilla. Lisätietoja on saatavana EURES-portaalissa.

Lähin EURES-neuvoja löytyy osoitteesta eures.europa.eu.

EUROOPAN AMMATILLISEN LIKKUVUUDEN PORTAALI (EURES-PORTAALI)

KESKEISET OSIOT

Työnhakijana voit löytää portaalista tietoa ulko- mailla työskentelystä, haastatteluun valmistautumisesta, uuteen maahan asettumisesta sekä Euroopan komission tarjoamista koulutus- ja harjoittelumahdollisuuksista eri puolilla Eurooppaa.

1. **Miten EURES voi palvella sinua?** Tähän on koottu kaikki EURES-verkoston jäsenten ja yhteistyökumppanien tarjoamat palvelut.
2. **Etsi työpaikkaa.** Osiossa selitetään, miten etsiä töitä 31:stä Euroopan maasta. Voit myös laatia ja ylläpitää online-työnhakuprofileja ja tilata sähköpostiisi ilmoituksia kiinnostavista työpaikoista.
3. **Ansioluettelo (cv) online-muodossa.** Voit laatia ansioluettelosi ja ylläpitää sitä useilla kielillä maksutta ja tarvittaessa Europass-muodossa.
4. **Ota yhteyttä EURES-neuvojaan.** Löydät tätä kautta lähimmän EURES-neuvojan yhteystiedot, jotta voit saada yksilöllistä neuvontaa

työmahdollisuuksista paikallisesti, alueellisesti tai kansallisesti.

5. **Asuminen ja työskentely.** Sisältää käytännön tietoa sekä lainsäädännöllistä ja hallintoon liittyvää tietoa liikkuvuudesta. Voit tarkastella Euroopan työmarkkinoiden nykysuuntauksia maittain, alueittain tai toimialoittain.
6. **Tapahtumakalenteriin** on koottu tietoja tulevista kiinnostavista tapahtumista alueellasi. Voit seurata Euroopan työpaikkapäiviä ja muita rekryointitapahtumia tai yleisiä liikkuvuutta koskevia tiedotustapahtumia, joihin EURES-neuvojat osallistuvat.
7. **Uutisia.** Sisältää Euroopan työmarkkinoita ja liikkuvuutta koskevat uusimmat artikkelit ja videot. Voit tutustua muiden EURESin palveluista hyötyneiden työnhakijoiden menestystarinoihin.
8. **EURES ja sinä -uutislehti.** Uutislehti julkaistaan kuukausittain, ja siinä on tietoa muun muassa ammatillisesta liikkuvuudesta, nykysuuntauksista ja tulevista EURESin tapahtumista.

Uutislehden voi lukea verkossa tai sen voi tilata sähköpostiin.

9. **Tuki ja neuvonta.** Saat vastauksia useimpiin kysymyksiisi. Käytettävissäsi on myös EURESin tukipalvelu, joka vastaa kysymyksiisi puhelimen, sähköpostin, reaaliaikaisen verkkokeskustelun tai Skypen välityksellä.
10. **Linkit.** Tätä kautta pääset muille verkkosivuille, joilla käsitellään ammatillista liikkuvuutta Euroopassa, kuten kansallisten työvoimapalvelujen verkkosivuille, sekä julkaisuihin, joista on apua tiedonhaussa.

EUROOPAN AMMATILLISEN LIIKKUVUUDEN PORTAALI (EURES-PORTAALI)

7

TULEVA KEHITYS JA MUUT PALVELUT

Verkossa järjestettävillä Euroopan työpaikkapäivillä työnhakijat ja työnantajat voivat maksutta kokoontua yhteen virtuaalisesti, mikä säästää aikaa ja rahaa, kun tapahtumaan ei tarvitse matkustaa. Osallistujat voivat seurata esitelmiä, jättää työhakemuksia ja tavata suoraan rekrytoijia ja EURES-neuvojia. Tarkempia tietoja aiemmista ja tulevista työpaikkapäivistä saa osoitteesta europeanjobdays.eu.

TYÖN HAKEMINEN

Löysitkö kiinnostavan työtilaisuuden? Nyt sinun on laadittava hakemus, jonka avulla erotut joukosta. EURES-neuvojat voivat auttaa sinua tässä, tai voit myös etsiä vinkkejä EURES-portaalista.

Hakemuksessa on yleensä saatekirje ja ansioluettelo, tosin osa työnantajista voi vaatia vakiomuotoisen hakemuslomakkeen täyttämistä. Muistathan, että työnantaja saa sinusta ensivaikutelman ansioluettelosi perusteella, joten käytä sen hiomiseen aikaa.

- **Saatekirje:** Saatekirjeessä kannattaa kertoa, miksi avoinna oleva paikka kiinnostaa sinua, miksi sovit juuri kyseiseen työhön taustasi puolesta ja mitä tarjottavaa sinulla on yritykselle. Huolehdi siitä, että kieli on selkeää ja helppolukuista ja mene suoraan asiaan.
- **Haastatteluun valmistautuminen:** Haastattelu voidaan tehdä kasvotusten tai puhelimitse. Joka tapauksessa perusteellinen valmistautuminen on erittäin tärkeää. Ota kaiken varalta mukaan tarvittavat paperit, kuten ansioluettelo ja henkilöllisyystodistus.

- **Tunne yritys:** Ota selvää yrityksen toiminnasta. Osoita tietäväsi, mitä yritys tekee ja mitä se etsii. Valmistaudu esittämään muutamia hyviä kysymyksiä yrityksestä ja kyseessä olevasta työtehtävästä osoittaaksesi olevasi perehtynyt asiaan.
- **Tutustu hakemaasi työhön:** Työnkuvaus kertoo sinulle parhaiten, mitä työnantaja etsii haastattelussa. Painotetaanko tiimityötä, aloitteellisuutta vai kenties joustavuutta? Osoita täyttäväsi nämä vaatimukset kertomalla konkreettisia esimerkkejä ja esittelemällä aiemmista kokemuksista kertyneitä taitoja.
- **Varaudu yllätyksiin:** Myös vaikeita ja yllättäviä kysymyksiä saatetaan esittää. Älä hätäänny, vaan osoita pystyväsi pysymään tyyneenä myös paineen alla. Pohdi kysymystä ensin hetki, ja vastaa rauhallisesti. Ei haittaa, jos et tiedä oikeaa vastausta. Työnantajaa kiinnostaa enemmän, miten muotoilet vastauksesi ja miten pyrit löytämään uutta tietoa.

ANSIOLUETTELO

- Mainitse uusin työkokemus ja uusimmat tutkintosi ensin.
- Käytä lyhyitä virkkeitä ja myönteistä kieltä.
- Korosta hakemasi työn kannalta olennaisia työkokemuksia ja käytä aktiivisia verbejä.
- Varmista, että ansioluettelosi on asiakeskeinen, ajantasainen ja täsmällinen.
- Yritä pitää ansioluettelosi enintään kahden sivun mittaisena.
- Tarkistuta ansioluettelosi kieliasu jollakulla toisella, mieluiten hakemuksen kieltä äidinkielenään puhuvalla henkilöllä.

Kotimaasta lähteminen ja uuteen maahan saapuminen voi tuntua pelottavalta. On selvittävä uusista hallinnollisista menettelyistä, tutustuttava uusiin ihmisiin ja opeteltava kenties uusi kieli. Voit pyytää paikalliselta EURES-neuvojaltasi neuvoja ja tietoja jo ennen ulkomaille lähtemistä.

Tässä muutamia EURESin vinkkejä prosessin sujuvoittamiseksi:

MUUTTO

- Hoida kaikki keskeneräiset asiat loppuun ja peru sopimukset palveluntarjoajien kanssa.
- Ilmoita paikallisille viranomaisille lähdöstäsi, jos sitä vaaditaan.
- Tee osoitteenmuutos ja ilmoita uusi postiosoitteesi siltä varalta, että postia saapuu lähtösi jälkeen.
- Muista ottaa kaikki tärkeät asiakirjat mukaan: voimassa olevat passit tai henkilöllisyystodistukset sekä sinulle että perheenjäsenillesi.

SAAPUMINEN

- **Asuminen:** Asumisvaihtoehtoja kannattaa selvittää ennen uuteen maahan

saapumista, jotta saat jonkinlaisen kuvan kukkaroosi ja odotuksiasi vastaavista asuinalueista.

- **Sosiaaliturva:** Kaikki työsopimukseen liittyvät sosiaaliturvaetuudet myönnetään uudessa maassa samoin edellytyksin kaikkien EU-maiden sekä Islannin, Liechtensteinin, Norjan ja Sveitsin kansalaisille. Sama koskee lähetettyjä työntekijöitä, jotka ovat töissä yhdessä EU-maassa ja jotka on lähetetty tilapäisesti toiseen EU-maahan (ks. Poliitiikka ja toiminta -osio osoitteessa ec.europa.eu/social). Sosiaalietuudet kattavat sairausloman ja äitiysvapaan, työttömyys- ja perhe-etuudet, työtapaturmat ja ammatilliset etuudet, työkyvyttömyyden ja vanhuuseläkkeen. Ota ennen lähtöäsi yhteyttä kotimaasi sosiaaliturvalaitokseen saadaksesi tarvittavat tiedot ja vaadittavat EU-lomakkeet. Tutustu myös EU:n sosiaaliturvan keskinäiseen tietojärjestelmään (Missoc) edellä mainituilla verkkosivuilla.
- **Eurooppalainen sairaanhoitokortti (EHIC):** Kortti on kaikkien EU- ja ETA-maiden sekä Sveitsin kansalaisten saatavilla maksutta. Sillä varmistetaan, että saat kiireellisessä tapauksessa samanlaista julkista terveydenhuoltopalvelua (lääkärit, apteekit, sairaalat) kuin kyseisen maan omat

kansalaiset. Sinun kannattaa kuitenkin hakeutua kansallisen sairausvakuutuksen piiriin heti uuteen maahan saavuttuasi.

- **Eläke:** Jos saat eläkettä yhdestä tai useammasta EU-maasta ja muutat toiseen EU-maahan, Islantiin, Liechtensteiniin, Norjaan tai Sveitsiin, voit jatkaa eläkkeesi saamista täysimääräisenä myös uudessa maassa. Lisätietoja sosiaaliturvaoikeuksien suojaamisesta on saatavana osoitteessa ec.europa.eu/social-security-coordination
- **Verotus:** Euroopan maat ovat tehneet kahdenvälisiä verotussopimuksia, joilla estetään kansalaisten joutuminen maksamaan veroa kahteen kertaan toisessa Euroopan maassa tehdystä työstä tai saadusta tulosta. Kotimaasi veroviranomaiset voivat neuvoa sinua yksilöllisesti.

EURES voi antaa lisätietoja kaikista näistä aiheista. Kannattaa tutustua EURES-portaalin Asuminen ja työskentely -osioon tai ottaa yhteyttä paikalliseen EURES-neuvojaan.

YRITYSTOIMINNAN ALOITTAMINEN

Pienet ja keskiuuret yritykset (pk-yritykset) ovat Euroopan talouden kivijalka, sillä niiden osuus on yli 99 prosenttia Euroopan yrityksistä. Yhä useampi Euroopan kansalainen suunnittelee perustavansa yrityksen vieraassa maassa.

Jos sinulla on liiketoimintaideoita, jotka haluaisit toteuttaa muualla Euroopassa, tässä on muutamia suosituksia:

- **Laadi liiketoimintasuunnitelma:** Varmista, että tiedät tarkkaan, millaista liiketoimintaa alat harjoittaa, millaiset sen perustamiskustannukset ovat, paljonko siihen tarvitaan aikaa ja millaisia hallinnollisia menettelyjä on käytävä läpi. Älä jätä suunnitelman laatimista uuteen maahan, sillä sen tekeminen on helpompaa kotimaassasi. Ota yhteyttä paikalliseen kaupparemiin: monet niistä järjestävät kursseja, joilla opetellaan kattavan liiketoimintasuunnitelman laatimista.
- **Tutustu uuteen maahasi:** Vieraile kohdemaassa muutamia kertoja ennen lopullista muuttoa. Tutustu pankkijärjestelmään, lainsäädännöllisiin ja hallinnollisiin käytäntöihin sekä ihmisiin ja kulttuuriin. Joudutko opettelemaan uuden kielen? Kielikurssi kannattaa käydä jo

kotimaassa, jotta sinulla on perustiedot kielestä jo ennen muuttoa.

- **Kysy neuvoa toiselta yrittäjältä:** Ota yhteyttä sellaiseen henkilöön, joka on perustanut yrityksen kohdemaahasi. Parhaat neuvot saat varmasti sellaiselta henkilöltä, joka on jo kokenut sen, mitä sinulla on edessäsi. Paikallinen EURES-neuvoja voi ehkä auttaa saamaan yhteyden sopivaan henkilöön tai yritykseen. Voit myös lukea kussakin EU-maassa menestyneistä yrittäjistä osoitteessa ec.europa.eu/enterprise/initiatives/sme-week.
- **Yritys-Eurooppa-verkosto:** Verkosto auttaa pieniä yrityksiä hyödyntämään Euroopan avoimia markkinoita. Yrittäjä voi saada paljon tietoa 600 jäsenorganisaatiosta EU:ssa ja sen ulkopuolella. Lisätietoja on saatavana osoitteessa **Enterprise Europe Network**.
- **Eurooppalainen Progress-mikrorahoitusjärjestely:** Järjestely on EU:n aloite, jolla tehdään pienen yrityksen perustamisesta tai kehittämisestä haaveileville helpommaksi saada enintään 25 000 euron suuruinen laina. Lataa esite osoitteesta ec.europa.eu/social.

Lisätietoja lähetettyihin työntekijöihin sovellettavista työehdoista on saatavana

Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiön Eurofoundin verkkosivustolla osoitteessa www.eurofound.europa.eu. Myös paikallinen EURES-neuvoja voi auttaa.

”Laadi ennen ulkomaille muuttoa kunnollinen liiketoimintasuunnitelma, jossa on kuvaus tarjottavasta tuotteesta tai palvelusta, kohdeyleisöstä ja alan kilpailusta, sekä markkinastrategia. Älä unohda myöskään rahoitussuunnitelmaa, joka tarvitaan sekä yritykselle että sinulle itsellesi. Jos aiot ulkomaille työskentelyn jälkeen palata viettämään eläkepäiviä alkuperäiseen kotimaahasi, sinun on otettava huomioon, minkä arvoinen toisessa jäsenvaltiossa kertynyt eläke siellä on.”

EURES-neuvoja, Alankomaat

”Minut kutsuttiin EURESin järjestämään rekrytointitapaamiseen, joka pidettiin julkisessa työvoimatoimistossa Göteborgissa, Ruotsissa. Minua haastatteli Seven Seas Group, joka etsi uusia miehistön jäseniä useille risteilijöille. Hyödyllisen tiedotustapaamisen ja sitä seuranneen haastattelun jälkeen minulle tarjottiin joitakin kuukausia myöhemmin töitä Karibialla risteilevillä aluksilla. Sinne olin juuri halunnutkin!”

Stefan, työnhakija Ruotsista

* EUVLL 18, 21.1.1997, s. 1.

Raja-alueen työmarkkinoilla yhdessä maassa asuva työntekijä käy päivittäin tai viikoittain töissä naapurimaassa. Tämä on suosittu järjestely kaikkialla Euroopassa: yli 600 000 ihmistä asuu yhdessä Euroopan maassa ja käy töissä toisessa.

RAJATYÖNTEKIJÄLLÄ ON MONIA ETUJA:

- Naapurimaan työmarkkinat voivat olla kotimaan työmarkkinoita vilkkaammat.
- Perheen ei tarvitse muuttaa mukana, joten puoliso voi pitää työpaikkansa ja lapset voivat jatkaa koulunkäyntiä kotimaassaan.
- Kotimaan sairausvakuutus ja sosiaaliturva säilyvät yleensä, mikä helpottaa prosessia.

Rajat ylittävä työssäkäynti aiheuttaa tietysti haasteita esimerkiksi hallinnollisissa ja oikeudellisissa käytännöissä olevien erojen vuoksi. Tällaisten ongelmien ratkaisemiseksi on kuitenkin tarjolla runsaasti palveluja.

RAJA-ALUEILLA EURES VOI

- etsiä työnhakijoille sopivia avoimia paikkoja naapurimaassa
- antaa tietoa elämisestä ja työskentelestä kahdessa eri Euroopan maassa ja auttaa lainsäädäntöön ja hallintoon liittyvissä asioissa sekä käytännön asioissa seurata molempien maiden työmarkkinoita ja tarjota siten työnhakijoille ajantasaista tietoa avoimista olemista paikoista.

EURES-verkostossa on yli 20 raja-aluekumppanuutta yli 13 maassa. EURESin raja-aluekumppanuuksilla pyritään täyttämään tiedon ja yhteensovittamisen tarpeita maiden välillä, ja niihin kuuluu julkisia työvoimapalveluja ja ammatillisia koulutuspalveluja, ammattiyhdistyksiä, paikallisviranomaisia ja muita työllisyyden ja koulutuksen parissa toimivia tahoja.

”Autamme päivittäin satoja rajatyöntekijöitä esimerkiksi sen kaltaisissa kysymyksissä kuin Mihin maksan veroni?, Mistä voin hakea lapsietuutta? tai Voinko käyttää terveydenhuoltopalveluja? Tämä helpottaa toiseen maahan muuttavien työntekijöiden siirtymistä uuteen maahan.”

EURES-neuvoja, Irlannin ja Pohjois-Irlannin välinen raja-aluekumppanuus

”Tiesin jo jotain elämästä Unkarissa, sillä olen opiskellut siellä, mutta EURES auttoi minua kahden maan välillä elämiseen liittyvissä teknisissä yksityiskohdissa, kuten vero- ja sosiaaliturvajärjestelmien eroissa. Kun muuttaa uuteen paikkaan, ei tiedä, mitä odottaa. Jokaisella maalla on ainutlaatuiset erityispiirteensä, ja neuvojen saaminen on korvaamattoman arvokasta.”

Marcel, työnhakija Saksasta, asuu Unkarissa ja käy töissä Itävallassa

YKSILÖLLINEN, AMMATTIMAINEN JA KAIKENKATTAVA PALVELU

EURES-neuvoja on yli 1 200 kaikkiaan 31 maassa, ja he kaikki ovat Euroopan ammatillisen liikkuvuuden asiantuntijoita. EURES-neuvojat ovat valmiita antamaan yksilöllistä neuvontaa taitojesi, pätevyytesi ja toiveissa olevan työtehtävän mukaan sekä tukemaan sinua koko muuttoprosessin ajan. Paikallisen EURES-neuvojasi yhteystiedot ovat saatavana EURES-portaalista.

”Euroopan työpaikkapäivillä moni työnhakija saa mielenkiintoisen ensituntuman asioista, pääsee yhteyteen töitä tarjoavien yritysten kanssa ja pystyy jättämään ansioluettelonsa suoraan työnantajille. Tapahtumaan osallistuu myös tilapäistyötä välittäviä toimistoja, ja samalla voi keskustella EURES-neuvojien kanssa, jotka voivat auttaa ammatillista liikkuvuutta koskevissa hakemuksissa.”

EURES-neuvoja, Luxemburg

EUROOPAN TYÖPAIKKAPÄIVÄT (VERKOSSA)

Euroopan työpaikkapäiviä järjestetään vuosittain useita eri puolilla Eurooppaa Norjasta Kyprokselle ja Portugalista Romaniaan. Tapahtumassa työnhakijat voivat kätevästi tavata EURES-neuvoja sekä työnantajia joko kasvotusten tai verkossa. Osallistujat voivat keskustella suunnitelmistaan ja esittää kysymyksiä Euroopan ammatillisen liikkuvuuden alan eri asiantuntijoille seminaareissa, keskusteluissa, työpajoissa ja kahdenkeskisissä tapaamisissa, joita pidetään tapahtumapaikalla tai verkossa.

ERITYISET EURES-ALOITTEET

lältään 18–30-vuotiaita työnhakijoita ja työpaikan vaihtamista suunnittelevia tuetaan monilla erilaisilla ammatillisen liikkuvuuden ohjelmilla työn etsimisessä toisista Euroopan maista – heille tarjotaan erilaisia rahoitusmahdollisuuksia tutkinnoista, taidoista tai kokemuksesta riippumatta. Tästä palvelusta on paljon hyötyä myös työnantajille, sillä sen avulla niille tarjoutuu tilaisuus saada yritykseensä työntekijöitä, joita ne eivät ehkä pystyisi löytämään paikallisesti, alueellisesti tai kansallisesti. Työnantajia autetaan myös löytämään sopivia hakijoita sel-laisiin avoimena oleviin paikkoihin, joita on vaikea löytää. (ks. eures.europa.eu.)

”Osallistuin Baselissa järjestetyille työpaikkamessuille ja tapasin EURES-neuvojan Luxemburgista. Hän antoi minulle käytännöllisiä ja hyödyllisiä neuvoja sekä tietoa työmarkkinoista, elämisestä ja työskentelystä Luxemburgissa. Hän neuvoi myös, miten töitä kannattaa hakea sekä mitä kannattaa tehdä ennen ulkomaille muuttamista.”

*Työnhakija Sveitsistä,
asuu ja työskentelee Luxemburgissa*

YHTEYDENOTOT EU:hun

Käynti tiedotuspisteessä

Euroopan unionin alueella toimii yhteensä satoja Europe Direct -tiedotuspisteitä. Lähimmän tiedotuspisteen osoite löytyy verkosta (european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_fi).

Yhteydenotot puhelimitse tai kirjallisesti

Europe Direct -palvelu vastaa Euroopan unionia koskeviin kysymyksiin. Palveluun voi ottaa yhteyttä

- soittamalla maksuttomaan palvelunumeroon 00 800 6 7 8 9 10 11 (jotkin operaattorit voivat periä puhelumaksun),
- soittamalla puhelinnumeroon +32 22999696, tai
- verkkolomakkeella (european-union.europa.eu/contact-eu/write-us_fi).

TIETOA EU:sta

Verkkosivut

Tietoa Euroopan unionista on saatavilla kaikilla EU:n virallisilla kielillä Europa-sivustolla (european-union.europa.eu).

EU:n julkaisut

EU:n ilmaisia ja maksullisia julkaisuja voi ladata tai tilata verkosta (op.europa.eu/fi/web/general-publications/publications). Ilmaisia julkaisuja on mahdollista saada usean kappaleen erinä ottamalla yhteyttä Europe Direct -palveluun tai paikalliseen tiedotuspisteeseen (ks. european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_fi).

EU:n lainsäädäntö ja siihen liittyvät asiakirjat

EU:n koko lainsäädäntö vuodesta 1951 ja muuta tietoa EU:n oikeudesta on saatavilla kaikilla virallisilla kielillä EUR-Lex-tietokannassa (eur-lex.europa.eu).

EU:n avoin data

Eurooppalaisen datan portaali (data.europa.eu) tarjoaa pääsyn EU:n toimielinten, elinten ja virastojen avoimiin data-aineistoihin. Data on ladattavissa ja uudelleenkäytettävissä maksutta sekä kaupallista että ei-kaupallista käyttöä varten. Portaalissa on myös runsaasti Euroopan maiden data-aineistoja.

OLETKO KIINNOSTUNUT TYÖLLISYYS-, SOSIAALI- JA OSALLISUUSASIOIDEN PÄÄOSASTON JULKAISUISTA?

- Jos olet, voit ladata tai tilata niitä maksutta osoitteesta ec.europa.eu/social/publications
- Voit myös tilata Euroopan komission maksuttoman sähköisen uutiskirjeen nimeltä Social Europe osoitteesta ec.europa.eu/social/e-newsletter
- EURES-uutiskirjeen voi tilata osoitteesta eures.europa.eu

ALLA ON LUETeltu TÄSSÄ ESITTEESSÄ MAINITUT KESKEISET EU:N VERKKOSIVUSTOT JA OHJELMAT:

- Ammatillisen liikkuvuuden EURES-portaali: eures.europa.eu
- Yritys-Eurooppa-verkosto: portal.enterprise-europe-network.ec.europa.eu
- EU:n yrittäjät: ec.europa.eu/enterprise/initiatives/sme-week
- Euroopan työpaikkapäivät europeanjobdays.eu
- Kysymyksiä EU:sta: europa.eu/europedirect
- Eurooppalainen Progress-mikrorahoitusjärjestely: Lataa esite osoitteesta ec.europa.eu/social
- Eurooppalainen tutkintojen viitekehys (EQF): ec.europa.eu/eqf

- Koulutuksen alan tukiohjelmat: ec.europa.eu/education
- Sosiaaliturvan keskinäinen tietojärjestelmä (MISSOC): ec.europa.eu/missoc
- Lähetetyt työntekijät: ec.europa.eu/social
- Sosiaaliturvavoikeudet: ec.europa.eu/social-security-coordination
- Sinun Eurooppasi. Apua ja neuvontaa EU:n kansalaisille ja heidän perheilleen: europa.eu/youreurope/citizens
- Eka EURES-työpaikka: ec.europa.eu/social

EURES SOSIAALISESSA MEDIASSA:

- euresjobs
- socialeurope
- EURESjob
- EURES European Employment Services

